

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri poštne Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

DOUMER PROTI BRIANDU

Predsednik francoskega senata Doumer je napovedal svojo kandidaturu za predsednika republike

Pariz, 8. maja. V kompanji za volitev predsednika republike se je položaj v toliko razčistil, da je predsednik senata Doumer napovedal na oficijelnem zborovanju svojo kandidaturu in da bo nastopil na veliki narodni skupščini v Versailles kot kandidat za predsednika republike. V izjavi, ki jo je snoči objavil v listu, protestira proti očitkom svojih nasprotnikov, da je sovražnik mirovne politike. Po njegovem mnenju ima predsednik republike skrbeti samo za točno izvrševanje ustave. Kakor poroča »Matin« hoče senatni predsednik Doumer vzdržati svojo kandidaturu v vseh okoliščinah. Minister za pravosodje ne bo kandidiral proti Briandu, zaradi česar se bo glavni boj razvil med Doumerjem in Briandom. Bržkone bo zunanji minister Briand pri glasovanju o zunanji politiki na današnji seji poslanske zbornice dobil veliko večino. Končno se omenja kot kandidat tudi vojni minister Maginot, ki pa nima mnogo upanja za uspeh.

Pariz, 8. maja. Z ogromnim zanimanjem pričakovana debata o avstrijsko-nemški carinski uniji v francoski zbornici je potekla na včerajšnji seji zbornice stvarno in mirno v akademskem tonu. Prvi govornik, poslanec Nogaro, je izjavil, da se mora Francija upreti ustvarjanju regionalnih pogodb, ki vodijo do protekcionističnih blokov in niso v skladu z načelom največje ugodnosti, pač pa je treba posameznim državam, ki hudo trpe pod sedanjim gospodarsko krizo, pomagati z različnimi drugimi ugodnostmi in s preferenčnimi carinami.

Predsednik carinskega odbora zbornice posl. Etienne Fougere (zmerna desnica) je podal ekspozé o francoski carinski politiki v zadnjih letih. Dočim je Francija v zadnjih letih doprinesla velike žrtve v korist evropske solidarnosti, je Nemčija zopet obnovila svoje hegemonistične načrte. Avstrija vidi v načrtu avstrijsko-nemške carinske unije samo zasilen izhod. V industrijskih in gospodarskih krogih Avstrije in Nemčije so se pojavili resni pomisleki proti izvedbi tega načrta, ki bi pomenila ojačanje industrijskih trstov ter bi dovedla do odpovedi trgovinskih pogodb od strani Nemčije in Avstrije, kar bi razdrlo gospodarsko ravnotežje v Evropi. Evropa se mora nanovo organizirati, toda ostali kontinenti se ne smejo naščuvati proti njej. Pri tem se mora zagotoviti Avstriji odgovarjajoče mesto, da bo naposled našel izhod iz svoje kronične gospodarske krize in da ne bo šla slepo v objem Berlina. Tudi Nemčija se ne sme izolirati, če hoče Franciji ojačiti svojo

varnost. Edina rešitev je v solidarni evropski gospodarski akciji v duhu Briandovega načrta in prizadevanja.

Radikalni poslanec Margaine vidi v avstrijsko-nemški carinski uniji ne pričetek, nego izraz že obstoječega političnega pokreta in interesne skupnosti med obema narodoma in državama. V nasprotju s Francijo se Nemčija zaveda neobhodne potrebe moderne organizacije produkcije. Francija sama je s svojo miroljubno politiko omogočila Nemčiji ustvariti gospodarsko Srednjo Evropo, ki naj ji zagotovi tudi politično premoč.

Posl. Ybarnegaray (skupina Marini) je izjavil, da je Nemčija napravila iz Avstrije svojega vazala in si s tem začela ustvarjati politično premoč v Evropi, ki ji hoče zopet vsiliti svojo voljo.

Ko je govornik kritiziral stališče, ki sta ga zavzele v tem vprašanju Anglija in Italija, je vstal zunanji minister Briand in izjavil, da sta Anglija in Italija popolnoma solidarni s Francijo. Obe sta kakor Francija zahtevali, naj zadevo prouči svet Društva narodov. Že prihodnje zasedanje Društva narodov bo pokazalo, da Francija ni izolirana, kar je v ostalem pokazala že bukreška konferenca Male antante.

Seja je bila nato prekinjena in se bo nadaljevala danes popoldne.

Trgovinska pogajanja Rumunije in Nemčije

Nesoglasja v rumunski vladi zaradi prekinjenja pogajanj — Zakaj so bila pogajanja nenadoma odpovedana

Bukarešta, 8. maja. Zaradi prekinjenja nemško - rumunskih trgovinskih pogajanj je došlo, kakor trdit »Adeverul« in »Lupta«, do nesoglasja med zunanjim ministrom Ghico in gospodarskimi ministri. Predvsem je očital minister za trgovino Manolescu zunanjemu ministru, da je zval gospodarski spor z Nemčijo, ne da bi prej vprašal za svet ostalih članov vlade. Minister Ghica je imel v četrtek daljšo konferenco o tem vprašanju z ministrskim predsednikom Jorgo. Za včeraj je bil sklican gospodarski svet vlade, ki se je bavil istotako z vprašanjem nemško - rumunskih trgovinskih pogajanj.

Bukarešta, 8. maja. Nemški odpravnik p. Kirschholtes je po nalogu nemške vlade izjavil v zunanjem ministrstvu, da je bila nemška vlada neugodno prizadeta zaradi načina postopanja rumunskega zunanjega ministra ob potovanju nemške delegacije za trgovinska pogajanja, zlasti zaradi grožnje zunanega ministra, da bo izdal, ako bi nemška delegacija prispela v Bukarešto v času konference Male antante, komunike, ki bi škodoval nemški delegaciji. Nemški odpravnik poslov je izjavil, da prepušča nemška vlada inicijativo v vprašanju nemško-rumunskih pogajanj izključno Rumuniji. Definitivni odgovor rumunske vlade na to demaršo bo nemški odpravnik poslov dobil šele po posebni seji ministrskega sveta, ki je bila sklicana za včeraj popoldne, kasneje

pa odgodena na danes dopoldne. Očitno je, da zavzemajo difference med zunanjim ministrom in gospodarskimi ministri vedno ostrejši značaj.

Bukarešta, 8. maja. V tukajšnjih diplomatskih krogih živahno komentirajo konflikt, ki je izbruhnil med Nemčijo in Rumunijo zaradi naglega odpovedi nemške delegacije za trgovinska pogajanja z Rumunijo. Listi objavljajo obširna poročila o sporu, ki je nastal zaradi tega, ker je rumunska vlada sporočila nemški delegaciji, ki je bila že na poti v Bukarešto, da bi bilo zelo neugodno, če bi delegacija prišla v Bukarešto v trenutku, ko zaseda tam konferenca zunanjih ministrov Male antante.

Del nemške delegacije je potoval preko Madžarske, drugi pa preko Poljske. Delegaciji, ki je potovala preko Madžarske, se je peljal naproti nemški trgovinski ataše ter jo obvestil o želji rumunske vlade. Drugi del delegacije je bil o tem obveščen šele na rumunskem ozemlju. Berlinska vlada je takoj odredila, naj se delegacija vrne v Berlin, ker smatra Nemčija tako postopanje rumunske vlade za žaljivo. Listi podčrtavajo, da pričetek trgovinskih pogajanj med Rumunijo in Nemčijo ni bil točno določen, marveč je bilo samo dogovorjeno, da se bodo pogajanja pričela prve dni meseca maja. Zato je zelo značilno, da je odpotovala nemška delegacija v Bukarešto baš v trenutku, ko se je vršila tam konferenca Male antante.

Ameriški traktorji v Ljubljani

Zanimiva produkcija ob Vilharjevi cesti, kjer so orali odnosno »brili« teren

Ljubljana, 8. maja. Ljubljana se v resnici amerikanizira. Kar naenkrat so pričeli sredi naše zaspasnosti poganjati nebotičniki, senzacija se vrsti za senzacijo, vsepovsod se gode čudna, da ne pozabimo že tolikokrat opevane Ljubljane in vesplošnega napredka. Nedavno smo videli tudi poučen film o ameriških traktorjih ter smo občutili pobožne želje. No, zdaj so se nam pa že uresničile. Ameriška trdnjava Caterpillar, ki ima svojo zastopnico Harley Davidson Motor Import d. o. z. v Ljubljani na Miklšičevi cesti, je danes dopoldne producirala ob Vilharjevi cesti, kjer se izpelje nova cesta namesto sedanje, svoj največji traktor »Sixty« z nivelirnim in razkopavalnim strojem. Produkcijo so si ogledali mestni inženjerji z gg. direktorjem Prelovskega in nadsvetnikom Mačkovskom, na čelu gg. podžupan Jarc, obč. svetnika Tavčar in dr. Klinar, zastopniki TOZ in mnogo občinstva. Neverjetno okretni traktor ogromne sile je vodil Črnogorec, nivelirni stroj pa je uporabljal Američan. Oba stroja imata toliko teže in moč, da se je pod njima tresel teren daleč naokoli kakor ob potresu. Oranje, odnosno »brilje« terena, niveliranje in krojenje se je pričelo ob 9. v črt.

žini okrog 200 metrov. Traktor je obravnil to delo v glavnem v poldrugi uri, naka: se je vsula ploha ter ustavila delo in prgnala občudovalce. Traktorji so za Ljubljano seveda velika senzacija, zato je na biko tudi skoraj pol Ljubljane pri nenavadni produkciji. Prišli so pa tudi zopet na račun številni fotografi, v največji meri pa ljubljanski »kibici«. Dogodek si je pa tudi bilo vredno ogledati, saj traktor dela takorekoč čudeže s svojo okretno silo ter dinamiko. Traktor, ki so ga vpregli tokrat, razvija 60 KS in je večjeja sistema, za naše prilike bi bil baže manjši bolj uporaben, ker ne gradimo cest tako velikopotezno kot Američani avtomobilske ceste. Nabavni stroški pa tudi niso tako ogromni: za večji traktor, da bi jih ne zmogla večja podjetja, traktor sam stane okrog 350.000 dinarjev, agregati, priključni stroji pa se računajo posebej.

Ob 15. so nameravali orati poleg Vilharjeve ceste njivo s šeststozilnim plugom, oranje se pa bo vršilo samo ob ugodnem vremenu. S tem agregatom, ki so ga pokazali danes, pa lahko planirajo tudi trda čistišča, kar nameravajo pokazati ob priiliki v Maistrovi ulici.

Gospodarsko zблиžanje ČSR in Poljske

Poljska proti avstrijsko-nemški carinski uniji — Revizija trgovinskih dogovorov med ČSR in Poljsko

Varšava, 8. maja. Po povratku predsednika republike in ministrskega predsednika Slaveka z narodnih svečanosti v poljski Gornji Sleziji se vrše skoro vsak dan važna posvetovanja ministrov gospodarskih resorov. Kakor se doznava v političnih krogih, tvorijo predmet posvetovanj pri ministrskem predsedniku Slaveku predvsem mednarodna gospodarska vprašanja. Gre za to, kakšno stališče naj Poljska zavzame napram raznim načinom reševanja evropskega gospodarskega problema in zato se poljski gospodarski ministri podrobno bavijo z nameravano avstrijsko-nemško carinsko unijo ter s pogajanjmi Poljske z državami Male antante, ki so s tem v zvezi. O teh posvetovanjih so se včeraj v političnih krogih razširile vesti, da bo poljska vlada že v bližnjem času na lastno pobudo podvzela odločen

korak proti nameravani avstrijsko-nemški carinski uniji.

V zvezi s temi posvetovanji je tudi avdijska poljskega poslanika v Pragi dr. Grzybowski pri maršalu Pilsudskem. Kakor znano, se dr. Grzybowski mudi že od 1. maja v Varšavi zaradi vprašanja morebitne revizije poljsko-češkoslovaških trgovinskih dogovorov. Kakor se čuje, se je pustil maršal Pilsudski podrobno informirati od dr. Grzybowskega o stališču Češkoslovaške do nameravane avstrijsko-nemške carinske unije in Briandovega načrta o osnovanju bloka srednjih in vzhodnih evropskih držav. Nadalje zatrjujejo, da bo neposredno po ureditvi aktualnih gospodarskih vprašanj med Poljsko in Češkoslovaško objavila poljska vlada svoj gospodarski načrt, ki naj bi bil odgovor na nameravano avstrijsko-nemško carinsko unijo.

Dr. Beneš o svoji politiki

Praga, 8. maja. V zunanjem odboru senata se je včeraj nadaljevala debata o eks. pozeju dr. Beneša o avstrijsko - nemški carinski uniji. Na napade nemških krščanskih socialcev na oba nemška ministra je odvrnil nemški socialnodemokratski senator Heiler, da soglašata nemška ministra z ekspezejem dr. Beneša o potrebi evropske rešitve problema, kar se strinja tudi z različnimi socialnimi demokratov. O priključitvenem vprašanju imajo nemški socialni demokrati že leta svoje ločeno mnenje, odklanjajo pa nasilno izpremembo mirovnih pogodb. Po končani debati je povzel besedo zunanji minister dr. Beneš in naglašal potrebo, da se najde primeren sporazum, sprejemljiv tudi za Nemčijo in Avstrijo. Glede na priključitveno vprašanje dopuščajo pogodbe izpremembo tozadevnih določb samo v sporazumu z Društvom narodov. V primeru takega predloga bi kot zunanji minister vedno glasoval proti, zaradi izpremembe mirovnih pogodb pa se nikakor ne bati nove vojne. Končno je poudarjal, da so se nacionalne razmere na Češkoslovaškem v zadnjih letih zelo konsolidirale ter je izrazil svoje priznanje lojalnosti obeh nemških ministrov.

Sestanek Hendersona in Brianda

London, 8. maja. Zunanji minister Henderson se bo na poti v Ženevo ustavil v Parizu, kjer bo imel 12. in 13. t. m. posvetovanja s francoskim zunanjim ministrom Briandom. Pri tej priliki bosta razpravljala o avstrijsko-nemški carinski uniji. Kakor se doznava, angleški kronski juristi ne vidijo v načrtu avstrijsko-nemške carinske unije nobene kršitve določb versailleske in saintgermanske mirovne pogodbe. Po mnenju angleških kronskih juristov se tudi z gospodarskega stališča glede na ženevski sanacijski protokol iz l. 1922 ne more oporekati temu načrtu.

Ogromni požari na Japonskem

London, 8. maja. »Times« poroča iz Tokija, da so požari, ki so nastali vsled dolgotrajne suše, povzročili po vsej Japonski mnogo škodo. Zahtevali so tudi mnogo človeških žrtv. Pri požaru v kopališču Jamanaki je bilo 100 oseb hudo ranjenih, številno mrtvih pa še ni znano. Velik požar je bil tudi v Širokanu, predmestju Tokija, kjer je požar uničil mnogo hiš ter je zahteval tudi 75 smrtnih žrtv. V kitajskem predmestju Jokohame je pogorelo 50 hiš, med njimi tudi poslopje kitajskega konzulata. Tudi v mestu Tojamu je požar uničil 50 hiš. Poročajo tudi o mnogostevilnih gozdnih požarih.

Tokio, 8. maja. Velik požar je popolnoma uničil znano kopališče Jamanaka. Nad 800 hiš in 28 hotelov je postalo plen požara. Materijalna škoda se ceni na 60 milijonov jenov. Več oseb, zlasti mnogo kopalskih gostov je bilo deloma hudo, deloma lahko ranjenih.

Spominjajte se slepih!

Vzroki svetovne gospodarske krize

Izjave ameriškega znanstvenika na kongresu mednarodne trgovske zbornice

Washington, 8. maja. Na plenarni seji mednarodne trgovinske zbornice je imel rektor poljedeljske fakultete v Wisconsinu prof. Rusel predavanje o svetovni gospodarski krizi. Predavatelj je naglasil, da je njen glavni vzrok kriza poljedelstva. Človeštvo ne more uporabiti vsega, kar se pridelja. Poljedelska produkcija je v uporabo strojev in z obdelovanjem prej neplodne zemlje silno poskočila. Višji življenjski standard pač omogoča večjo uporabo industrijskih izdelkov, toda konzum poljedeljskih pridelkov, živil, se ne more znatneje izpremeniti. Zato je treba iskati rešitve svetovne gospodarske krize predvsem v odstranitvi krize poljedelstva. Sem spada tudi boj proti visokim carinam. Govornik je navedel za primer Nemčijo, ki je uvedla na uvoz žita dvakrat tako visoko

carino, kakor je cena žita na svetovnem trgu.

Nevaren problem predstavlja tudi ptičletka Rusije in njen sklep, da bo plačala nakupe industrijskih strojev z izvozom žita. Dokler je Rusija navezana na inozemske kredite, bo izvažala v inozemstvo žito, les in mangansko rudo po katerikoli ceni, da bo dobila zlato. Upi Amerike za izvoz žita postajajo vedno manjši.

Washington, 8. maja. Znani ameriški poljedelski strokovnjak Houston je izjavil, da bo predlagal na plenarni seji mednarodne trgovinske zbornice, naj se bta znaten del vojnih dolgov evropskim državam, ki se bodo izjavile pripravljene sorazmerno znižati svoje oboroževanje. Houston naglašja, da bo vložil ta predlog v sporazumu s predsednikom Hooverjem.

Smrt odličnega angleškega letalca

London, 8. maja. AA. Davi je umrl v bolnici letalski poročnik Waghorn, ki se je ponesrečil v torek, ko je skočil s padalom z letala. Padalo se pri spuščanju najbrž ni pravčasno odprlo. Waghorn je padel na streho letalskega hangarja in se hudo poškodoval. Bil je najodličnejši letalec v angleški armadi in je l. 1929 zmagal v tekmi za Schneiderjev pokal, ko je dosegel povprečno hitrost 328,8 milj na uro.

Bolgarska trgovinska bilanca

Sofija, 8. maja. AA. Po vlađni statistiki je imel v prvem tromesečju t. l. uvoz v Bolgarijo vrednost 979.818.000 levov, izvoz v istem času pa 1.319.450.000 levov. Presežek izvoza nad uvozom je imel torej vrednost 339.632.000 levov.

Volilni dogovor rumunske vlade

Bukarešta, 8. maja. Včeraj dopoldne je bil podpisan volilni dogovor med liberalno stranko in vlado. Dogovor velja le za časa volitev, nato pa dobita obe skupini zopet popolno svobodo. Vlada računa s tem, da bo izmed 386 mandatov dobila najmanj 300 od katerih bi liberalci dobili 80 mandatov.

Samal pri predsedniku grške republike

Atene, 8. maja. AA. Kancelar predsednika Masaryka dr. Samal, ki se mudi na Grškem, je posetil predsednika republike Zaimisa in predsednika vlade Venizelosa ter zunanjega ministra Mihalakopulosa. Te dni si ogleda kraje, ki so znameniti po arheoloških najdbah.

Beležnica

DANASJNE PRIREDITVE

Drama: zaprta.
Opera: Slehernik. A.
Kino Matice: On in njegova sestra.
Kino Idei: Pozor, eksplozija! (Pat in Pat-tachon).
Kino Ljubljanski dvor: Vsesokolski zlet v Beogradu ob 21.
DEŽURNE LEKARNE
Danes: Piccoli, Dunajska cesta; Bakračič, Sv. Jakoba trg.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize. Amsterdam 22.835, Berlin 13.52 — 13.55 (13.535), Bruselj 7.9037, Budimpešta 9.9136, Curih 1095, Dunaj 798.07—801.07 (799.57), London 276.38, Newyork 56.61 — 56.81 (56.71), Pariz 222.13, Praga 167.91 — 168.71 (168.31), Trst 297.36.
INOZEMSKJE BORZE.
Curih. Beograd 9.1340, Pariz 20.2837, London 25.24, Newyork 518.875. — Bruselj 72.17, Madrid 53.25, Amsterdam 208.25, Berlin 123.60, Dunaj 73.02, Sofija 7.76, Praga 15.37, Varšava 58.20, Budimpešta 9.1535, Bukarešta 3.09.

Brigita Helm

PRIDE! ELITNI KINO MATICA!

Oboževana evropska

Greta Garbo

pride v Ljubljano! Senzacija!

Likvidacija Zveze rezervnih oficirjev

Dva občna zbora rezervnih oficirjev — Pomembni govori predstavnikov oblasti in društvenih funkcionarjev

Ljubljana, 8. maja. V društvenem lokalu Zveze rezervnih oficirjev je bil sredi izredni občni zbor, ki je z njim društvo prenehalo. Ker ob 18. ni bilo dovolj udeležencev za občni zbor, je otvoril izredni občni zbor predsednik dr. Zirovnik ob pol 19, ki se ga je udeležilo 19 članov, ter naznanil, da se po soglasnem sklepu občnega zbora društvo spremeni, prestopijo člani v pododbor Udruženja rezervnih oficirjev in ratnikov, kjer so že vsi sprejeti in bodo celo tisti člani, ki se še prijavijo. Pri reviziji računov, ki se je udeležil tudi zastopnik središnje uprave udruženja v Beogradu, so se pokazale sicer nekatera nesoglasja, vendar pa samo pri postavkah, ki jih je odobril občni zbor. Upanje je, da se to nesoglasje v kratkem ugodno reši.

Bodoči oficirski dom

V nadaljnjem svojem poročilu je predsednik dr. Zirovnik omenjal, da se zgradi v Ljubljani na levi strani glavnega tivoljskega drevoreda ob Bleiweisovi cesti oficirski dom v bizantinskem slogu, kjer bo razen reprezentacijskih in drugih prostorov za aktivne oficirje tudi dosti prostora za rezervne oficirje. Tej organizaciji rezervnih oficirjev je odmerjenih 100 m², to je 3 sobe, ki bodo organizaciji brezplačno na razpolago, če bodo člani plačevali mesečne prispevke kot vsi drugi člani oficirskega doma. Za predavanja jim bo na razpolago 15 m dolga in 25 m široka dvorana, v restavraciji bi imeli tudi rezervni oficirji lahko hrano od izredno nizkih cenah in tudi v kavarni bi bilo prav pripravo shajališče, kjer bi se sestajali z aktivnimi oficirji. Divizijskemu generalu g. Bogoljubu Iliću se posebno pri srečanju rezervni oficirji in želi, da se razmak med aktivnimi in rezervnimi oficirji čim najbolj zoži in se oboji strnejo v močno celoto. Povabljeni bodo rezervni oficirji kot gledalci na manevre, kjer jim bodo na razpolago tudi prevoznostna sredstva, prirejena bodo predavanja in družinski večeri, da se stiki med aktivnimi in rezervnimi oficirji ter njihovimi družinami čim najbolj poglobijo. Pri zidanju oficirskega doma bodo povabljeni tudi rezervisti v upravni odbor, ki naj bi pomagali kot inženjerji in podobni strokovnjaki. Zemljišče upa dobiti odbor zastoj, material pa po ceni od raznih podjetnikov rezervnih oficirjev. Ker bodo v oficirskem domu tudi stanovanja, kjer bi stanovali divizijski general in drugi vojaški dostojanstveniki, bi nesla stavba kakih 15.000 Din mesečno tako, da bi se sama odplačevala. Predsednik priporoča članom, naj se dela propaganda in zbiranja prispevkov za oficirski dom z vso vnemo.

Blagajniško poročilo

Predsednikovo poročilo je bilo sprejeto z navdušenjem. Iz poročila blagajnika g. Kruharica posnemamo, da je imelo društvo 5.344 Din 25 para dohodkov in 2923,32 Din izdatkov, torej prebitka 2420 Din 93 para in 809 Din čistega dobička. Preglednik Riko Jug predlaga blagajniku absolutorij in zahvala, ki sta bila sprejeta soglasno, nato pa poročila o posmrtnem skladu, ki je v njem 1720 Din ter naj ostane v Mesni hranilnici, dokler ga ne sprejme nova uprava pododborne udruženja, drugače naj se pa prispevki vrnejo članom. Predlog je občni zbor sprejel soglasno.

Od saldo po eventualnih odbitkih ostalo okrog 500 Din, ki jih občni zbor prepusti odboru za postavitev spomenika kralju Petru I. Arhiv zveze naj 5 let ostane v shrambi predsedstva, po 5 letih bi pa predsedstvo sklepalo o uničenju arhiva ali nadaljni shranitvi. Vsi predlogi so bili sprejeti soglasno nato je pa predsednik dr. Zirovnik ob slovesu izpregovoril nekaj tehničnih besedi. Glavne misli tega zgodovinskega govora priobčimo jutri.

Po predsednikovem govoru so člani korporativno odkorakali v hotel Union na občni zbor udruženja rezervnih oficirjev in ratnikov, pododbor Ljubljana.

V zeleni dvorani je bilo zbranih še prav malo članov, ko so prišli bivši člani Zveze. Prvi je plačal 3 kovance članarine župan dr. Dinko Puc, za njim pa vsi drugi novi člani. Vseh zborovalcev je bilo blizu 40.

Predsednik pododborne g. Stanko Velkavrh je pozdravil navzoče, zlasti pa bana g. dr. Marušiča, komandanta divizije g. generala Bogoljuba Ilića, župana g. dr. Dinka Puca in zastopnika osrednje uprave udruženja ter predsednika mariborskega pododborne g. Jakoba Perhacca ter imenoval za zapisničarja g. Mravljeta, za overovatelja pa g. Jarca in Jereba, nato je pa predložil brezovirni poudar predsednika udruženja g. Radosavljevića, ki želi složenega dela in uspeha. Z navdušenimi besedami se spominja vrhovnega komandanta kralja, ki so mu zborovalci navdušeno zaklicali trikrat salvas in odposlali udanostno brezovirko prav tako kakor so brezovirno pozdravili predsednika vlade generala Živkovića in vojnega ministra generala Dragomira Stojanovića.

Predsednikovo poročilo

Iz predsednikovega poročila posnemamo:

Dolga je bila doba ko skoraj nismo vedeli, pri čem da smo. Res, da je bil kak član, ki ni bil prav zadovoljen s poslovanjem odbora. Kri je pa to, da pododbor

ni imel lastnega lokala. Dalje je pa krivo to, da članstvo ni izpolnjevalo svojih obveznosti in ni kazalo dosti zanimanja. Vsem se toplo zahvaljujem, ki so pomagali prebroditi opasnosti pretekega razkola ter so pomagali odstranjati ovire in graditi našo skupno organizacijo v duhu januarkega manifesta. Posebno zahvalo pa izrekam banu g. dr. Marušiču in divizijskemu generalu g. Iliću, ki sta za dosego današnjega rezultata zastavila ves svoj vpliv in nam zagotavljata, da se more organizacija tudi v bodoče v vseh zadevah obračati na nju. Prosimo ju pa tudi, naj Vel. kralju tolači naše želje in voljo z zagotovilom, da na take državljane lahko vedno zida s polnim zaupanjem. Poročilo je bilo sprejeto z živimi klidi.

Blagajniško poročilo

Iz poročila blagajnika g. Toneta Kosa posnemamo, da je pododbor udruženja imel od 26. maja 1929 do večera 10.464 Din 60 para dohodkov, 8916 Din 25 para izdatkov ter 2148 Din 35 para gotovine v blagajni. Pri središnji upravi je zadolžen pododbor za približno isti znesek, tako da v blagajni prav za prav ne preostaja nič. — Prositi bi treba središnje upravo, naj odloži predpisano dvotretjinsko dajatev od članarine, kar pa seveda spada v kompetenco starega odbora tako, da je za to delo novi odbor razbremenjen. Članov, ki so plačali članarino za leto 1929 in deloma tudi za 1930, je 90, članarina se za leto 1930 in 1931 ni pobirala, ker so tovaršili izjavljali, da žele poravnati svoje obveznosti takrat, ko se doseže sprava. Član nadzorstvenega odbora g. Radešček predlaga absolutorij, ki je bil soglasno sprejet.

Volitve

Pri volitvah predlaga dr. Zirovnik volitve z vzklikom. Nato pa prebere sporazumno listo nove uprave, ki so na njej samo člani, ki niso bili niti v upravi pododborne, niti zveze, da nova uprava lahko brez preudela in z dobrim srcem poskuša svojo srečo. Soglasno so bili v novi odbor izvoljeni g. dr. Dinko Puc, načelnik Ernest Vargazon, Evgen Lovšin, Rajko Pavlin, dr. Albin Kandare, upravitelj Alfonz Longer, dr. Filip Orel, inž. Perko Nale, univ. profesor Stojčević, prof. Rade Pavlič, za namestnike: Joško Biber in mag. pharm. Jakob Borčić ter Vekoslav Turel, v nadzorni odbor za člane: direktor Bulajić, Josip Košir, Rudolf Kramar in za namestnike inž. Ivan Ahlig in profesor tehnike inž. Stanko Dimnik. Lista je bila z aplavzom soglasno sprejeta.

V imenu nove uprave se je zahvalil župan g. dr. Dinko Puc za zaupanje in izrazil upanje ob spravi zlasti ker so željo izrekle odlične osebe, ki jih ni mogoče omalovaževati. Izvolitev novega odbora nikakor ne pomeni nezaupanja prejšnjemu upravama, ki obe zaslužita odkritosrčno zahvalo in priznanje. Pred važno nalogo stoji novi odbor, saj nam je bila celitev v največjo škodo, ker jo je sovražnik zlorabil in mora sedaj to škodo novi odbor poravnati. Rezervni oficirji so važen faktor v vojni, pa tudi v miru, ker za vojno ni treba samo orožja, temveč tudi duhovne priprave ljudstva. V banovini je 2000 rezervnih oficirjev, ki lahko moralno in duhovno prerode ves naš rod v korist kralja in države. Delo novega odbora je seveda samo prehodno, ker se člani prejšnjih uprav gotovo zopet povrnejo v odbor, saj mora biti en zvon, en bron, eno železo in ena pest, s srcem udani kralju, ki ga bog živi.

Pozdravi mariborskega pododborne

Po aplavzu je pozdravil zborovanje zastopnik osrednje uprave in predsednik mariborskega pododborne g. Perhavec, povdarjajoč, kako se je sovražnik veselil razkola, a ni računal na naše srce in ni računal na to, da smo v nevarnosti vedno složni. Že v miru moramo vzgajati naraščajočo dobro patrijo. Sprava ga veseli in prinaša tudi pozdrave mariborskega pododborne z željo po skupnem delu v čast kralja in otabdžbine.

Govor bana dr. Marušiča

Ban g. dr. Marušič izraža veselje nad harmonijo, ki vidi rezervne oficirje, da so ena duša in eno srce. V velikih časih živimo ter prekaraj mednarodni položaj in gospodarska kriza stresata Evropo ter nas opominjata k slogi, disciplini, delavnosti in medsebojnemu spoštovanju. Člane obeh do sedanjih kril smatra za dobre rezervne oficirje, ki so vedno varovali svojo čast, da lahko vsakemu seže v roko g. divizijskar in sam. Izjavljamo, da imajo vsi satisfakcijo, saj so vsi vredni časti rezervnega oficirja. Pri delu za preporod Jugoslavije ste pokazali vso enotnost in preverjeni smo, da nas čaka velika bodočnost, za katero je potrebna predvsem aloga. Oziroma se najprej nazaj, potem pa izbrskimo preteklost. Preteklost nas uči, da nam je predvsem potrebna bratstva ljubezen in tovarništvo, saj smo razdrobljeni vegetirali, stoli smo pa močni in jaki. Na to slogo in bratstvo ljubezen priganemo!

Govor divizijskega generala Ilića

Po viharnem odobravanju je vstal divizijski general g. Ilić in v njem smo slišali odličnega govornika, takratnih imamo v Ljubljani malo. Brez notic mu je tekla premisljena in razsodna beseda mirno in vzpodbudajoče, da je med poslušatelji zavladal mir in je vsaka besedica dosegla srca. Kot drug pozdravlja rezervne oficirje, ki jih je v Ljubljani nad 300 organiziranih in opozarja, da večkrat samodej male delavnosti rodi usodne posledice. Ko je smagovita arabska vojska l. 1912 vkorakala v Skopje, je našla tam polno Turkov. Zavzeli arabski funaki so jih vprašali, kaj delajo in Turki so zaspalo odgovorjati: Sedimo. Če ne bi bili Turki sedeli, pa bi arabske vojske ne bilo v Skopje. Vsi rezervni oficirji morajo biti člani pododborne in delati za splošno korist. Veliko nalog in pravico imajo rezervni oficirji, saj so inteligenca naroda in policijani narodni vodje, ki naj ponese prosveto med ljudstvo, ljubezen do kralja, patrijotizem do domovine in močno zavest, da se vsak žrtvuje za svobodo. Če se rezervni oficirji ločijo od mase, narod ne bo verjel na njih vodstvo in propadla bo država, če bo inteligenca ravnodušna. Oblaki se zbirajo in resni so trenutki, zato pa mora biti delo intenzivnejše, da bomo lahko v solidarnosti zmagali veliko nalogo.

Oficirski dom ne bo samo za aktivne, temveč tudi za rezervne oficirje, kjer dobe svoj apartament, dvorane za reprezentacijo jim bodo pa vse na razpolago. Vsi valji bodo vse benefikije, zato želi, da tudi stopijo v upravo. Pri delu jim želi mnogo uspeha, pripravljenosti za najtežje žrtve, največjega patrijotizma za domovino, plantee ljubezni do kralja, sloge in mnogo sreče.

Zahvale in veselje

Ko se je poleglo frenetično odobravanje se je govornikoma zahvalil predsednik z zagotovilom, da ju nade ne bodo varale. Nato je pa pozdravil zborovanje g. Longer v imenu sreskega odbora dobrovoljcev, ker v skupnem delu vidi garancijo za uspeh. Bivši predsednik Zveze g. dr. Zirovnik izjavlja v imenu novih članov izredno veselje, da so zopet združeni. Niso se vdal nobenemu vplivu političnih strank in obžalovali so časopisne polemike, ki se z njimi niso strinjali. Imeli so vedno čiste namene. Zahvaljuje se upravi pododborne, ki se je vedno ogibala vsega, kar bi utegnilo razdvajati. Sprava je pa garancija za dobre uspehe.

Spomenik kralju Petru

Pri slučajnostih je g. Strekar informiral zborovalce o namenu posmrtnega fonda in na predlog g. dr. Zirovnika je bilo soglasno sklenjeno, da pododbor v principu sklene sprejeti posmrtni fond. G. Kalokira predlaga, naj se prihodnji kongres vrši v Ljubljani. G. Perhacc pa izrazi željo, naj bi bil kongres prihodnje leto ob odkritju spomenika kralju Petru, a dr. Zirovnik mu pojasni, da je to nemogoče, ker bo spomenik odkrit že letos ob 10letnici smrti kralja Petra 16. avgusta. Spomenik je gotov, denar je zbran in tudi ni bil nikdar pomevjen. Na predlog dr. Zirovnika je občni zbor nadalje sklenil zvišati članske prispevke na 50 Din, ki gre njih višek v korist pododborne. Zborovanje je zaključil predsednik Velkavrh z željo, da organizacija postane vzor vsem drugim. Po zborovanju bi morala biti odborova seja za konstituiranje novega odbora, ki pa ni bila sklepna.

Sport

— Iz sekcije ZNS. Službeno. Delegirajo se k tekam dne 10. t. m. Mirija komb. : Reka g. Hartman K. ; V Domžalah Mirija komb. : Disk g. Mahkovec ; V Novem mestu Javornik : Ekan g. Ahčin ; Primorje komb. : Hermes g. Jordan ; Primorje-Hašk g. Scheller, stranska sodnika g. Zuccato in Vidic. Na kraj in čas tekem se g. sodniki opozarjajo na službene objave. — Po verjenju Maribor, Celje in Trbovlje se naroča, da dostavi sekciji do vsakega torika seznam vseh odigranih tekem v njihovo okrožje. — Dne 16. t. m. se vrše ob 20. uri v damski sobi kavarne Emona teoretični savezni sodniški izpiti in dne 17. t. m. ob 8. uri jutraj na igrišču Mirije praktični izpiti. Opozorjajo se sodniški kandidati, da pošljejo najkasneje do 14. t. m. na naslov sekcije predpisano izpitno takso 100 dinarjev. Na poznejša nakazila se ne bo oziralo. — Tajnik.

— Huzena, Državno prvenstvo. V nedeljo 10. t. m. se vrši na igrišču TKD Atene v Tivolju državna prvenstvena tekma hazenskih družin HSK Candordia iz Zagreba in družina TKD Atene. Numerirani sedeži po Din 12, stojišča Din 8, dijaška (samo protiv legimacij) 5 Din. Uro pričetka ob 14.00 pozneje.

— Uprava teniških igrišč SR Mirije opozarja z ozirom na današnji odprtitev sezone, da imajo pripravljeni igralci in igralke pravico igranja šele z dnem, ko poravnajo predpisane prispevke. Igralci in igralke, ki so se vpisali v sekcijo kot klubski člani, morajo imeti v kontrolne svrhe poleg sekcijske izkaznice tudi oficijelno klubsko izkaznico.

Besedo imajo naši čitatelji

Rodbinska pokojnina

Članom § 147 čim. zakona, Službeni li t št. 25-31, pripada leta vplačevalčevi zakoniti ženi in otrokom, rojenim v zakonskem zakonu ali pozakonskem, ženi, ločeni od moža po predpisih rimsko-katoliške cke, ne pripada pravica do rodbinske pokojnine.

Vprašanje nastane pri zakonih, kjer se mož drugič poroči, ko je bil sodniško ločen, in ko je prestopil v drugo vero, n. pr. v pravoslavno. On ima brezpogojno dve ženi in je to po naših zakonih nedopustno ter se ima smatrati za množestvo in bi moral biti kazniv. A kljub temu se dogaja, da dobi mož po smislu § 27 tega zakona za drugo zakonito ženo in eventuelne otroke doklado po 150 Din. Znan mi je primer, ko je žena moža tožila na ločitev samo, da je dobila alimentacijo. Mož je prestopil v pravoslavno vero, se oženih ter se mu je nakazal prispevek kot gori vedano.

Drugi odstavek tega paragrafa je pa zelo kočljiv. Nekateri ga celo tako razlagajo, da ločeni ženi sploh ne gre pokojnina. Jaz nisem tega mnenja, ker menim, da ima zakon v mislih le cerkveno ločitev žene od moža.

Oba odstavka si lahko razlagamo vsak po svoje.

Nekaj je pa gotovo, da zna ločena žena doživeti, da ne dobi pokojnine. Kako se bo glasil v tej zadevi novi o. d. z., ne vem. Resnica je, da se spori med zakoni množice in skoro ne bo preostajalo drugega, nego da se bo dovolila civilna razporka, ki bi imela za posledico, da ne dobi taka žena pokojnine. Na vsak način gre na nekako opolsko pot.

Pričakujem mnenja.

P. L.

Predalec je zašel

Na eni izmed ljubljanskih srednjih šol ima g. katehet pri poučevanju verouka čudne pedagoške metode. Niso mu dovolj »digne peractae confessionis« — za kontrolo uvedeni spovedni listki, ki jih dobe dijakci v šoli in jih morajo v spovednici oddati — ampak si je izmislil še drugo kontrolo.

Ko mine mesec, vzame v roke beležnico in začne po abecedi: »A... Kolikokrat ste bili ta mesec pri sv. obhajilu?« — Enkrat — »B?« — Dvakrat — »C?« — Stirikrat — »D?« — Šestkrat — itd. Na ga, ki bi rekel: »Nikoli!« Gospod katehet skrbno beleži...

Šuhoparne, kakor v matematiki, se zde te tiskane črke. Toda... Ali niso ti A B C Deji mladice človeške družbe? Če se drevo v mladosti skrivi, se ne zrna več! Govoreči gospod je bržkone celo prepričan, da opravlja težavno delo vzravnavanja. Zadovoljen je, ko sliši visoke številke. Student pa: »Čemu si ne bi izmislil večje številke, pa bom angel in še kje bo prav prišlo...?« Enostavno.

Toda nečuteno polze strupene kaplje v mlado, dovzelo srce — kaplje hinvščine, laži, licemerstva...

Nimam namena delati izpadov proti veri in g. katehetu. To naj mu bo le resen memento, ker je v svoji gorečnosti predalec zašel.

Est modus in rebus!

Benevolens.

Hoja šolske mladine po mestu

Učitelstvo mora voditi večkrat svoje učence korporativno po ljubljanskih ulicah k različnim patrijotičnim prireditvam, v cerkev ob drž. praznikih, na ekakurije in slično in to v času, ko je na ulicah promet v največjem razmahu. Takih primerov se učitelstvo že vnaprej boji. Učenci so tedaj izpostavljeni največjim nevarnostim zlasti na cestnih križiščih, kjer kar mrgoli najrazličnejših vozil v najhujšem diru pri vsej brezobzirnosti voznikov. Zdi se, kot bi vozniki tedaj nalašč nagajali učitelstvu, ker pri najmanjšem opozorilu na nevarnost učencev sliši učitelstvo v odgovor surove povike in klete, ki vpricho mladine zadobe še bolj grob značaj. Res pravi čudež in v priznanje učitelstvu je, če se doslej ni zgodila še nobena nesreča. In kdo bo tedaj odgovarjal? Menda učitelj. V drugih večjih mestih morajo ob takih prilikah vsa vozila obetati dotlej, da mladina pasira križišče. Ker se je lažje umikati posameznim vozilom kot pa 400—600 učencem drvečim koleksarjem, avtomobilom, tramvajem in bogaigvedici čemu vse. Videl sem celo, da je v inozemskih mestih pri takih šolskih pohodih spremljal sprevod stražnik in pazil na varnost mladine.

Ker tudi naše mesto stiči po prometu že vелеmesto, prosimo ljubljansko policijsko upravo, da tudi ona prikroji cestni policijski red v tem smislu in tako zaščiti šolsko mladino pred nesrečami, učitelstvo pa pred surovimi povskami in težko odgovornostjo.

Pri tej priliki naj še omenim, da je bil večerajšnji film »Vesokolaki zlet v Beogradu« izredno lep in je velikega nacionalno-vzgojnega pomena. Mladina je spontano vzklikala v vsej navdušenosti tako Nj. Vel. kralju, krajci in malemu Peterku kot tudi našemu dičnemu podstarosti Gangiu, sokolstvu in raznim slovenskim in inozemskim deputacijam. Vpliv tega filma na mladino je zalegel več kot deset še tako izbrani patrijotičnih govorov. Priporočati bi bilo torej, da bi se ta film izvajal sploh povsod, kjer je le možno in to tudi za učence, ki ne zmorejo

vstopnine. V Ljubljani je radi vstopnine ena tretjina učencev izostala. Omogoči naj se tudi tem dostop k temu prekrasnemu filmu, iz katerega kar žari sokolski ponos in ljubezen do domovine. A. S.

Lesene hiše

K članku o gradnji lesenih hiš v »Jutru« št. 94 z dne 24. aprila t. l. se mi zdi vredno pripomniti še nekaj, kar je zlasti važno za našo državo. Mi imamo doma mnogo gozdov in les je na drugem mestu vseh izvoznih produktov. Zadnje čase pa izvoz lesa pada, nekaj pač morda zaradi ruskega dumpinga, največ pa radi moderne arhitekture, ki uporablja samo beton.

Vprašanje pa je, ali se bodo betonske stavbe dobro obnesle v primeru potresa. V Južni Srbiji so se n. pr. vse betonske stavbe podirle pri zadnjem potresu. Pri nas bi sploh ne bilo treba tega stavbarstva, ko nam gni le v skladiščih in gozdovih poleg tega pa je tisoče delavcev brezposelnih in nešteto žag stoji in se s tem uničuje narodno premoženje, to pa prav radi betonskega stavbarstva. Beton je sicer lahko dober stavbeni material, za kamor je, nikakor pa ne za stanovanjske stavbe, stropne in strehe.

V naših krajih in sploh v Evropi so se prav dobro obnesle stavbe, zidane iz opeke z lesenimi stropi in z lesenimi strehami. Nisem nasproten betonskim stavbam v krajih, kjer morajo les uvažati, material za beton pa imajo doma, ker pač ne bodo delali s tem, kar morajo uvažati, kakor se dela pri nas.

Glede zraka in svetlobe, na kar se izgovarjajo projektanti, pa vsekakor ne drži, kajti prav tako velika okna se lahko naredijo v sobah pri stavbah iz opeke, kakor če so zidane iz železobetona. Ozračje na strehi pa je največkrat neprijetno radi dima in je boljše iti res na svež zrak kakor pa v dim.

Da se vrnem k članku: Glede lesenih hiš ima članek prav, ko pravi, da imajo 80 % lesenih hiš Norvežani, Švedi, Poljaki in Rusi, imajo jih pa tudi Švicarji, Nemci in od teh posebno Saksonci, ki imajo znamenite lesene hiše z več nadstropji že 600 let. To so vsekakor dokazi, da les ni tako slab material, kakor se ga danes označuje in da tudi stropi ne delajo takih težkoč. V Zgoranjih stiški n. pr. ima nova šola lesene stropne, ki zidu prav nič ne slabe, okenske odprtine so pa tudi okoli 3—3.50 m široke. V Nemčiji in Švici so tudi odstranili železne konstrukcije, kot n. pr. na kolodvorih, v kurilnicah in peronih in sploh povsod tam, kjer se javljajo različni pini in jih namestili z lesenimi, ki so ta veliko boljše, a tudi cenejše.

Ne zdi se mi potrebno, da bi morala prosti vsa naša lesna industrija radi modernega stavbarstva. To bi bil vsekakor dokaz, da se nismo zreli za pravilno narodno gospodarstvo, in bi s uvozom stvari, za katere lahko najdemo nadomestilo doma, škodovali le samemu sebi.

Ako bomo uvažali material za pokrivanje streh in za napravo podov, ne bomo rešili brezposelnosti, pa tudi ne boljše konjunkturo. Vse material, kar ga uvažamo za zgoraj navedene predmete, še ni preizkušen in je tudi veliko dražji, nego domače blago pa, n. pr. les uničujemo in s tem podpiramo pasivnost izvoza in brezposelnost v državi. J. K.

Brez maše in veselice

Gasilci praznujejo v nedeljo svojega patrona sv. Florijana. Gasilno društvo v Škofljici je v ta namen zaprosilo, kakor običajno že več let, g. dekana v Šmarju, da jim dovolj običajno florijanovo mašo v cerkvi na Gumnjah pri Škofljici. Popoldne pa naj bi se vršila običajna društvena veselica, katere dohodek bi se porabili za vzdrževanje in popravila gasilskega orodja, saj drugih dohodkov društvo itak nima. No in g. dekan nam je prošnjo kratkoma odbil, ker se naše gasilno društvo ni udeležilo velikonočne procesije v kroju, toda g. dekan ni upošteval, da so se gasilci udeležili procesije pač v civilu.

G. dekan si je pa kmalu premislil in gasilci so se ponovno obrnili nanj in na škofljiško predstojništvo. Gospodom pa je bil kar nenkrat zopet na potu ples. Kako bi pa izpadla veselica brez plesa, vendar vsak in tudi g. dekan in gospodje v škoflji. Mislam pa, da tudi vedo, da so veselice žal edini vir dohodkov in to ne samo v škofljici, temveč povsod.

No pa končno so po mučnem tekanju iz Šmarja v Ljubljano in iz Ljubljane v Šmarje, in to ponovno, vendar dosegli mašo, veselico so pa morali odpovedati. Pretečeno nedeljo bi se morala maša na Gumnjah v farni cerkvi omaniti, pa glej spaka, maša se je gasilcem zopet kratko odpovedala. Tako nima sedaj gasilno društvo ne običajne florijanove maše in ne veselice!

No in končno rade volje opustimo veselico, za katero je bilo že vse pripravljeno, samo naj nam blagovoli g. dekan in gospodje v škoflji zagotoviti dohodek za vzdrževanje in popravila gasilskega orodja, pa je stvar v redu.

Gasilci ljubijo svojega patrona in nje mu na ljubo so se odrekli že napovedani veselici, a gospodje mu kljub temu ne privoščijo te starodavne počastitve in naši vrli gasilci ostanejo v nedeljo brez maše in brez veselice, g. dekan pa bo poskrbel, da dobi sv. Florijan večjo golido, ali pa avtomobilno brizgalno, da vsaj malo razbremeni naše vrte gasilce. Da bi se le kaj kmalu to zgodilo!

Škofljiški gasilec.

Nesporazum. — Marička, ali ste opazila, če je imel mesar telečje nožice? — Ne, milostiva, bili je v škornjih.

Brigita Helm

PRIDE!

ELITNI KINO MATICA!

„ALRAUNA“

Po slovitem romani H. H. Ewersa!

Dnevne vesti

— Spomenik Jurju Fleišmanu. Da se slovesnega odkritja 7. junija udeležijo tudi izven ljubljanske pevka društva, je izposloval agilni odbor Hubadove pevke župe polovično vožnjo do Laz, oziroma do postajališča Dev. Marija v Polju. Od obhoda postaj je rojstni dom Jurja Fleišmana v Berčevem oddaljen dobro uro.

— Natečaj za dečje zaščitne sestre. Državna šola za zaščitne sestre v Ljubljani razpisuje natečaj v šolo za dečje zaščitne sestre. Zahteva se starost 18 do 28 let. Prosnje je treba vložiti do 10. julija pri ravateljstvu.

— Prepoved zahajanja v krčme. Okraj sodišče v Litiji je prepovedalo hlapcu Ignaciju Trostu iz Grad. Lazov zahajanje v krčme za dobo enega leta.

— Za Jurčičevega brata so darovali še: Pražarna kave B. Motoh 1 kg kave in 3 kg sladkorja, ga. Marija Kaluža namesto rož na krsto pok. obč. svetovalec Ivana Kregarja 50 Din, dr. Jurečko 40 Din, neimenovana 30 Din, J. K. P. iz Ljubljane 20 Din in ga Omerza nekaj stare obleke. Plemenitim darovalcem iskrena kvala!

— Posetniki vinarske razstave v Mariboru 11. t. m. in udeleženci zborovanja goslinčarstva, ki se vrši isti dan ob 10. dopoldne v hotelu Orel v Mariboru, dobe legitimacije za polovično vožnjo po železnici in v zvezni pisarni v Ljubljani za ceno 2 Din.

— Smrtna kosa. Davi je umrl v Ljubljani po daljši bolezni v starosti 64 let čevljarji mojster in ljubljanski meščan g. Ivan Aleš, ki je bil znan v mestu kot zelo simpatičen mož. Pogreb bo v nedeljo ob 15.30 z Ahačjeve ceste 10. Blag mu spomin, težko prizadeti rodbini iskreno sožalje!

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da zaenkrat še ni pričakovati nobenih izmenjav. Imeli bomo torej še slabo vreme. Včeraj je bilo lepo samo v Splitu, drugod pa bolj ali manj oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Sarajevu 24,3, v Zagrebu 23,3, v Beogradu 22,8, v Skoplju 22,6 in v Splitu 19,5, v Mariboru 17,8, v Ljubljani 16,6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 763 mm, temperatura je znašala 7,8.

— Junak noža. Posesnik France Javornik iz Rodic pri Jaršah je bil te dni v Kovačev gostilni v Domžalah. Tam je bil tudi zidar Miha Prelovšek iz Depale vasi, ki je bil nekoliko vinjen ter začel Javornika izvivati. Ker mu ta ni dal odgovora, se je še bolj razburil in ga z nožem sunil v levo roko. Javornika so morali prepeljati v bolnico.

— Ana Kovačeva izpuščena. Morilec Mohorko je v zaporu obdolžil Ano Kovačev, da ga je nagovarjala, naj umori njegovo zeta. Na podlagi tega je sodišče odredilo aretacijo Kovačeve. Preiskovalni sodnik je pa ugotovil, da je Kovačeva nedolžna in da si je Mohorko izumislil. Zato je bila Kovačeva včeraj izpuščena z preiskovalnega zapora.

— Dve žrtvi nevihte. V sredo popoldne je divjala v Medjimurju silna nevihta, ki je zahtevala tudi človeške žrtve. V vasi Zabuk je delal na polju Karl Nagy, ko ga je zalotila nevihta. Med grmenjem in treskanjem je treščilo vanj. Bil je takoj mrtav, streha je pa ubila tudi njegovega konja. — Skoraj istočasno je v vasi Belica pri Čakovcu strela ubila neko žensko, ki je delala na polju.

— Sedemletni deček zažgal vas. Poročali smo te dni, da je vas Oštrice pri Novem Marofu skoraj popolnoma pogorela. Požar je uničil 11 hiš in 30 gospodarskih poslopij. Kakor poročajo, je ogenj zanetil sedemletni deček. Mat je je našel, ker je bil poreden, in to ga je tako razjezilo, da je zažgal domačo hišo. Požar se je razširil na sosedna poslopja in kmalu je bila vsa vas v plamenih. Na pomoč so takoj prihiteli gasilci iz Varaždina, Varaždinskih Toplic in Novega Marofa, ki so takoj začeli gasiti, toda ves njihov trud je bil zaman, kajti zmanjkalo je vode. 14 hiš bin je ostalo brez strehe. Škoda je zelo velika, nesreča je pa tem večja, ker noben posestnik ni bil zavarovan.

— Dve krvavi ljubavni tragediji. V Dravju pri Sušaku se je te dni odigrala grozna ljubavna tragedija. Železniški čuvaj Josip Bukovac je bil že deli časa oženjen, je živel prav srečno. Nedavno se je pa mož zaljubil v neko 20letno dekle in se hotel ločiti od žene. Zato so bili prepričani na dnevnem redu. Pred dnevi je pa Bukovac v razburjenosti petkrat ustrelil na dekletu, ki se je od strahu onesvestila in zgrudila. Bukovac je bil prepričan, da je mrtva, zato je stekel na železniško progo in skočil pod vlak, ki ga je razmesaril. — V Bikanici pri Bečkerek je dmitar Stefan Halas petkrat zabodel z nožem svojo ženo Suzano, ki ga je zapodila od hiše, ker je bil pijanec in nasilnež. Morilca so aretirali.

— Nesreča. Stanko Podgoršek, 6-letni sin posestnice iz Kosez, se je včeraj popoldne doma igral s svojim 10-letnim bratom. Deček je vihtel v roki sekirko, nenadoma mu je pa šla iz rok in padla Stanku na levo nogo, kar mu odsekala dva prsta. Stanka so morali prepeljati v bolnico.

— Živčno bolnim in otočnim nudi mila saravna »Franz Josefov« voda dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni je uporaba »Franz Josefov« grenčice pri težkih obolenjih močan in hrbitven mozga najtopleje priporočila. »Franz Josefov« grenčica je dobi v vseh lekarnah, drogerijah in pecerijah trgovinah.

— Moške srajce, kravate, nogavice ima najceneje Šterk nasl. KARNIČNIK, Stari trg 18, Ljubljana.

— Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in širobljeno perilo v najlepšo izvršitev.

Iz Ljubljane

— V Selenburgovi ulici je tramvajski tir že izpečkan, vsa montera dela so končana. Včeraj so pričeli betonirati cestišče, doslej je bila zbetonirana samo podlaga za tramvajski tir. Ta tlak bo tako visok, da bo spodnje plastične tirnice v betonu. Betonirani so začeli od pošte proti Knafljevi ulici. V Knafljevi ulici mešajo beton s strojem in ga od tod vozijo s posebnimi ročnimi vozički po tramvajskem tiru na dokončani kraj. Levi hodnik je zbetoniran, desnega bodo pa uredili takrat, ko bo levi že uporaben za promet. Ljudje godrnjajo, da je ulica tako dolgo razkopana in neprehodna. Nekaterim se nikakor ne more dopovedati, kje smejo hoditi in kje ne. Če tudi je svež beton zavarovan z ograjami in kralji, kjer se še dela, vendar se ljudje za to ne zmenijo ter vseno tische tja, kamor bi ne smeli. S tem češče ovirajo delavce pri delu in zlasti še z nenadno ljubljansko radovednostjo, povsod tische nosove zraven, čeprav delajo s tem škodo in ovirajo promet. Priznati jim je treba, da ovirajo promet bolj kot pa delo samo.

— Sokol I. javlja svojemu članstvu in prijateljem, da je za sanacijo dolgov Tabora med bratskim českoslovaškim kotstvom nabrana podpora došla. Srečno je zaključen prvi del smeile in velikopotezne akcije za rešitev Tabora z velikodušno pomočjo Mestne hranilnice ljubljanske in bratske ČS. — Sokol I. se raduje tega uspeha in ga hoče na najodstojnejši način praznovati s tem, da bo podvojil vse svoje sile v smeri h končnemu cilju k popolni osamosvojitvi Tabora, ki nam bo očiščeno kot prej dragoceno nasledstvo vseh naših predobnih bratov in sester, ki so z obznanjavanjem vredno umnostjo ustvarili to ogozno in ponosno trdnjavo Sokolstva. Kot uvod k svečanosti vabimo vse svoje članstvo ter prijatelje - podpornike, da se v znak radosti nad tem prevažnim dogodkom društvu zgozdovine v dneih od 7. do 14. maja t. l. vpišejo v spominsko knjigo, ki bo ob poslovnih urah (od 14. do 20. ure) v društveni pisarni v ta namen na razpolago. Cestitajoče bodo pozdravljale v teh dneh državne trobovnice in českoslovaška zastava. — Zdravo! — Uprava.

— V Lepem spominu veličasten sprejem koroških rojakov v Ljubljani leta 1920. Izza tega časa bo sedaj prvi slučaj, da pridejo naši bratje onstran Karavank v večjem številu zopet v Ljubljano. Na praznik Vnohoboda 14. t. m. bodo igrali v Ljubljani Rožani, domačini iz St. Jakoba na Koroškem narodno igranje »Miklova Zalac«, ki jo je napisal za slovenske odre po znanem Sketovem romanu eden naših najboljših oderskih poznavalcev g. Jaka Spicar. Opozorjamo na to gostovanje naših rojakov iz Koroške. Gostovanje bo popoldne ob 15. uri. Cene ljudske dramske. Vstopnice se dobivajo od ponedeljka dalje pri dnevnih blagajni v operi.

— V Preprovanem cvetlice. Včeraj smo pisali, da je prodaja prepovedanih cvetlic strogo prepovedana, davi smo pa opazili na trgu polno lepega rdečega vulcina, ki so ga ljubitelji cvetlic prav naglo kupili. Ta sorodnik Blagajevga vulcina je seveda tudi prepovedan, vendar pa za to tržno nadzorstvo najbrž ne ve. Pri pregledovanju naj pogleda tudi v zagnjene košare prodajaljk cvetlic.

— Iz gledališke pisarne. V opernem gledališču se ponovi drami misterij »Sleherne« za red A. Jutri se ponovi v drami komedija »Pri belem konjčku« ob znižanih cenah, izven; v nedeljo popoldne se ponovi v opernem gledališču »Sleherne«, zvečer pa v dramskem gledališču komedija »Trije vaški svetniki«, obe predstavi po znižanih cenah, izven. V ponedeljek bo sta obe gledališki zaprti. Opera ponovi jutri »Snežulico« za red E. v nedeljo pa opereto »Oj ta preštantana ljubezna« po znižanih cenah izven.

— V Gostilnicarje prosimo, naj prevzamejo razpečevanje čim več kolekov Kola jugoslovenskih sester, ki se bodo prodajali v korist revnim materam. Res so gostilničarji že z raznimi drugimi opravili v korist splošnosti preobremenjeni, vendar smo pa prepričani, da v tem primeru ne bodo odrekli, saj gre za revne matere. Koleki se bodo razpečevali jutri in v nedeljo.

— V Družabni večer. Ljubljanski krajevni odbor Rdečega križa priredi v ponedeljek, dne 18. maja ob 20. uri v veliki dvorani hotela »Union« dobrodelni koncert v prid poštinski koloniji za siromašne šolske mladino. Agilni prireditelji odsek, kateremu načeljuje g. Minka Krofotova, je sestavil prav zanimiv svojvrsten spored. Prijazno so obljubili sodelovati mladinski zbor »Sloga«, ki bo pod vodstvom g. prof. Jeraja izvajal koncert na orglice, dalje gđ. Majda Lovsetova, članica Podmladica Rdečega križa na žen. učiteljsku, z izbranimi pevskimi točkami, Ruski »Rdeči križ«, ki bo izvajal ruske pesne in domači volkani kvintet (gg. Stibernik, Jug, Šulc in oba Petrovič), ki bo privrkat nastopil pred široko javnostjo. Po končanem koncertu bo sledila nepriljena družabna zabava s plesom. P. n. članstvo Rdečega križa kakor sploh vse občinstvo vridno vabimo, da se te dobrodelne prireditve v največjem številu ude-

leži in s tem pripomore, da se omogoči človekoljubna akcija poštinske kolonije. Od Ljublj. kraj. odb. Rdečega križa.

— V Dirigent Vasilav Talich bo izvajal z orkestrom Češke Filharmonije v ponedeljek, dne 11. t. m. naslednji spored: Koncert otvori overtura Chakesspeare, ki jo je napisal češki skladatelj K. B. Jirak. Zatem se izvaja Vivaldijev valiki koncert. Tretjo točko sporeda tvori Novakova pesnitev »V Tatrach«, ki je pri nas že znana z raznih koncertov. Prvi del se aklene s skladbo »Le Bagarres«, ki jo je napisal eden najznamenitejših modernih skladateljev mladje dobe Martinu. V II. delu pa se izvaja slavna patetična simfonija Petra Ilča Čajkovskega. Ogromen repertoar, ki bo brez dvoma najodličnejše izvajanje. Vstopnice v Matici knjigarni.

— V Komorni večer državnega konservatorija v Ljubljani. V petek, dne 15. t. m. ob 20. uri bo v filharmonični dvorani I. javna produkcija gojencev drž. konservatorija ob sklepu šolskega leta 1930/31 in nosi naslov »Komorni večer«. Na programu sta Mozartov in Ravelov kvartet ter Vit. Novakov klavirski trio. Produkcija je popolnoma koncertnega značaja. Nastopijo gojenci iz oddelka za komorno muziko, ki ga poučuje in vodi g. prof. Jan Šlais. Podrobnosti sledi.

— V Obratni Jugoslov. ženski savez v Ljubljani bo dne 9. in 10. maja nabiral prispevke v materinski fond, ki ga je ustanovil v pomoč bednim in podpore potrebnim materam, kakor delajo to ženska društva tudi v drugih državah. V pomoč materi bo izdal savez tudi koleke in jih razpečeval našemu občinstvu. Koleki se lahko prilaplajo na pisma, račune itd. in se bo tako propagiralo to človekoljubno in humanitarno delo. Vsem obrtnim združenjem in obrtnikom priporočamo to poštvalno akcijo ženskega saveza in jih prosimo, da podpirajo njega stremenje v korist bednih in revnih mater. — Z. obrt. zad. v Ljubljani.

— V Kolo srpskih sester v Beogradu ima svojo letno skupščino dne 10. in 11. in 12. maja v Beogradu. Ministrstvo saobr. z odl. št. 10.299 od 24. aprila 1931 je dovolilo četrtinsko vožnjo vsem delegatijam »Kola« in JZS. od 6. do 25. maja t. l. Ministrstvo prosvete je dovolilo vsem udeležencem učiteljskim osnovnih strokovnih in srednjih šol dopust od 8. do 18. maja t. l. z odlokom št. 3306 od 27. aprila t. l. 236n

— V Samo se danes in jutri film o vesokolskem zletu v Beogradu. Opozorjamo cenj. občinstvo, da predvaja ZKD samo še danes in jutri v kinu Ljubljanski dvor oba krat ob 21. uri film o beograjskem vesokolskem zletu leta 1930. Vse narodno zavodno občinstvo vabimo k ogledu tega lepega filmskega dela.

— V Slovenski Narodna cerkev ima svojo službo božjo od nedelje 10. t. m. dalje do preklica vsako nedeljo in praznik ob 9. uri v dvorani na Gosposvetski cesti 9, pritličje, levo. Vhod zraven evangeličanske cerkve. Slovenska služba božja se bo torej vršila sedaj v mestu in bodo na razpolago lepi in primernejši prostori, kakor so bili v hotelu Tivoli. Pričakujemo še večje udeležbe kakor do sedaj. — Ferdo Lavrinč, župnik.

Zvočni velefilm zračnih herojev

SEDEM ORLOV

(črni film) pride v Kino Dev. M. v Polju.

Predstave: v soboto ob 8. uri zvečer, v nedeljo ob 4. in 8. uri ter v ponedeljek ob 8. uri zvečer.

Cene 10, 8, 6, 4 Din, otroci Din 2. Ta prekrasni film naj si ogleda vsakdo. 6676

— V Uslužbeni tovarne A. Zeschko imajo v nedeljo 10. t. m. ob 10. dopoldne običajno vsakoletno mašo na Rožniku.

— V Jurjevanje na Ljubljanskem gradu se vrši v nedeljo dne 10. maja.

— V »Gospod senator« na Sentjač (obskem odru. V soboto 9. in v nedeljo 10. maja se bo na Sentjač obskem odru ponavljala izvrstna veseliga »Gospod senator«, ki je bila izredno dobro sprejeta od vseh dosedanjih posetnikov. Fin humor, ki diči to sicer staro, toda vedno veselo igror, zadovolji slehernega gledalca. — Kdor se hoče dve uri dobro zabavati, naj poseti to dobro veseloigro. Vstopnice so pri g. Milošu Karničniku na Starem trgu.

— V Kolo jugosloven. sester v Ljubljani izreka Savezu Sokola svojo toplo zahvalo za pomoč pri nabiranih akcijah. Istočasno naproša sestre Sokolice za razpečevanje cvetic o priliki materinskega dne. Javijo se naj jutri ob 2. popoldne in v nedeljo ob 9. dopoldne v društvenih prostorih Kola, Rimska cesta 9, pritličje.

— V Ljubljanski simsko - sportni podsavez. Današnja seja podsaveza odpade in se vrši prihodnja v petek 15. t. m. ob 20. uri. Ker se bodo proučili pravilniki, se prsi polnoštevilne udeležbe. — Tajnik I.

— Vse, ki so dobre volje in plemenitega srca, prosimo, da na materinski dan darujejo vsaj en dinar za akcije Kola jugoslovenskih sester.

— V Kdo je podstarosta sokolske župe Ljubljana? Ko smo pisali poročilo o Gjurglejem uranku, smo telefonično vprašali župno pisarno, kdo je prišel jutraj pred Mišičev vojažnik. Odgovorili so nam, da je zastopal ljubljansko župo podstarosta br. Marolt.

Upanje.

— Veselo novico ti prinašam, ženi. Končno dobiš glasovir, ki si ga že tako dolgo želiš.

— Ah, ti moj sladki možiček! Kdaj ga pa dobiš?

— Tega pa še ne vem. Kupil sem srečko dobrodelne loterije, v kateri je glasovir glavni dobiček.

Večje zlo.

— Vse bi bilo dobro, če bi moja žena neprestano ne govorila o svojem prvem možu.

— To še ni tako hudo. Moja pa govori neprestano o svojem bodočem možu.

Vaša koža Vam bo hvaležna...

ELIDA Favorit MILO

Delovanje trgovske dobrodelne „Pomoči“

Občni zbor društva, ki ima namen izplačevati svojem umrlih članov posmrtnine

Ljubljana, 8. maja.

Društveno življenje je pri nas močno razširjeno, občni zbori nam pa dokazujejo, da je organizirana življenjska borba vedno potrebnejša, upravičena in da je moč posameznih stanov odvisna le od stanovske solidarnosti njihovih pripadnikov ter da je pomoč samo v samopomoči. Zlasti so potrebna stanovska podpora ali dobrodelna društva, katerih je pa razmeroma najmanj, ker ta edina največkrat nudijo celim stanovom socialno zavarovanje, odnosno eksistenco garancijo svojem članom, denarno pomoč v najhujših trenutkih. Ta namen imajo obsema dobrodelna društva. Tako imajo tudi naši trgovci dobrodelno društvo »Pomoč«, reg. pom. blagajna, s sedežem v Ljubljani, čigar redni letni občni zbor je bil snoči v dvorani Trgovskega doma.

Društvo je ustanovil Gremij trgovcev na podlagi 18 gremijskih pravil in zakonskih določil z namenom izplačevati svojem umrlih članov posmrtnine. Društveni delokrog se razteza na vsa dravsko banovino, vendar pa sme društvo sprejemati za člane tudi osebe po čl. 3. svojih pravil, ki prebivajo tudi na ostalem ozemlju naše države. Člani so lahko trgovci in trgovke, njih žene, odnosno možje, nameščeni trgovinskih, industrijskih in podobnih podjetij, njih zakonski drugi in vdove ali vdovci omenjenih oseb.

Občnega zbora se je udeležilo razmeroma malo članov, vendar pa dovolj za sklepno delo. Zborovanje je poteklo gladko in mirno, brez nesoglasij.

Občni zbor je otvoril predsednik g. K. A. Kregar s poudarom na navzoče, nakar je podal svoje poročilo. Spomnil se je med letom umrlih članov, katerih spomin so navzoči počastili stoje. Smrt je imela v preteklem poslovnem letu v društvu nenavadno bogato žetev, umrlo je 16 članov.

Društvo stopa v četrto leto svojega obstoja. Odbor je vedno skrbel, da so se posmrtnine redno izplačevale, bilo je pa tudi nekaj primerov, da se je društvo moralo zateči k pravni pomoči, da upravičeno zaščiti svoje interese.

Z zbiranjem članiških prispevkov ima društvo precej težav, ker so nekateri člani glede plačevanja članarine zelo brezobzirni, s tem pa ovirajo redno izplačevanje posmrtnin.

Predsednik je dejal, da bi se društvo nedvomno povzpelo že mnogo višje, a so se po ustanovitvi »Pomoči« pričela snovati pri sorodnih organizacijah podobna društva, ki so odtegnila precej članov, katerim bi pa morala nalagati stanovska zavest dolžnost, da so člani »Pomoči«.

Društvo ima pisarno v palači Trgovskega doma, katero je letos tudi opremilo z inventarjem.

Tajnik g. Ljorže Smuc je podal s svojim poročilom splošen pregled o notranjem društvem delovanju. Društvo šteje 940 članov, od teh 645 trgovcev, 142 bananih in industrijskih nameščencev, 101 trg. s. trdnika in 52 trg. potnikov. Večina članstva je iz Ljubljane, ostalo pa se razreza ni po vsej banovini. Tajnik je poudarjal,

ako jo negujete z Elida Favorit milom. Obilna mehka pena Elida Favorit mila prekrasno čisti kožo in jo napravi nežno vonjajočo in svežo. Plemenit izraz dobi Vaša polt, ako jo negujete z Elida Favorit milom.

da je vzrok malega števila članstva v tem, ker danes nekateri pri splošni denarni krizi težko utrpje celo prispevke za društva, glavni vzrok pa je današnja lakomiselnost ljudi; danes ljudje nimajo več globljega čuta za svoje ter ne gledajo naprej in sploh jim je mnogokrat socialni čut popolnoma tuji, opaža se pa na drugi strani, da se ljudje ne odrekajo dragim zabavam in poplavanju. Mnogo je tudi premožnih trgovcev, ki se pa ne brigajo za društva svojih revnejših tovarišev.

Društvo je izplačalo v preteklem poslovnem letu na posmrtninah Din 146.190, kar je izredno mnogo za eno leto. Vseh posmrtnin je pa izplačalo v svojem obstoju Din 411.260.

Blagajniško poročilo, ki ga je podal blagajnik g. Iv. Železnikar, izkazuje 285.768,33 Din dohodkov in izdatkov, saldo preteklega leta pa znaša Din 126.921,18.

Za tekoče leto predvideva proračun 46.726 Din izdatkov.

Odboru je bilo izrečeno soglasno zaupanje.

Občni zbor je sprejel soglasno predlog, da se spremene pravila v toliko, da bodo oproščeni članiški pristojbin člani, ki so že 20 let v društvu. Posmrtnina se bo izplačevala procentualno od vplačanih zneskov, višino procentov pa določi občni zbor.

Odbor se voli vsako tretje leto, izvoljen je bil lani, zato snoči ni bilo volitev.

V slučajnostih so številni udeleženci stavili predloge glede nabiranja novih članov ter populariziranje društva, prepustilo se je pa odboru, da poišče rešitev tega vprašanja.

Predsednik se je potem zahvalil prisotnim za udeležbo ter zaključil občni zbor.

Iz Celja

— V Celjsko učiteljsko društvo bo zborovalo v Celju v soboto 9. t. m. ob 9. dopoldne v mestni narodni šoli. Ob tej priliki bo predaval pisatelj g. F. S. Finžgar o slovenskem kmetu, nakar bo počastil mladinski šolski pevski zbor pod vodstvom g. Cirila Preglja predavateljev 60letni življenjski jubilej z nekaj pesmicami. Razpravljaljo se bo na zborovanju o važnih stanovskih in strokovnih vprašanjih. O nedavnem velikem pedagoškem tečaju v Ljubljani bo poročala gđ. Anica Černejeva. Popoldne se bo vršil tovariški majniški stestanek.

— V Pešizlet v Bukovžlak. V nedeljo 10. maja vsi na izlet v Bukovžlak, katerega priredi podporno društvo za revne otroke v Gaberju. Zbirališče pred Gaslinim domom v Gaberju ob pol 3. popoldne ter odhod do Sodina, kjer bo pripravljeno mnogo majske zabave. Prijatelji društva se vijočno vabijo. — Odbor.

— V Naprava kanala pri javni bolnici. Z današnjim dnem je potekel rok za vlaganje ponudb za napravo cestnega kanala v delu projektrane Krožne ulice med Kersnikovo in Zrinjskega ulice. Zgradba kanala je res zelo nujna.

Zane Grey:

Skrivnostni jezdec

Roman.

Pokrovček in loncec male holandske peči je vrgel v prasketajoči ogenj in ta čas, ko sta se segrevala, si je umil roke, zamesil testo, odrezal od goveje krake nekaj tenkih kosčkov in pristavil vodo, da bi si skuhal večerjo. Ocvril je meso na žarečem ognju in počakal, da se je spekel kruh in skuhal kava. Dišalo je po dimu, sveže kuhani jedili in smoli, kar je znatno pripomoglo, da je možu večerja teknila. Z veliko slastjo je pospravil skromno večerjo in poznalo se mu je, da je jedel že slabše.

Ko se je najedel, je pomil posodo in jo spravil nazaj v torbo. Po večerji je nastopila ura počitka. Toda Wade je bil dobro izkušen v neobhodnostih in nevarnostih prireje. Pogledal je, če je vse v redu in njegov pogled se je ustavil na orožju, ležečem kraj sedla. Njegova puška je bila sistema Henry — svetla in gladka, kar je pričalo, da jo lastnik mnogo rabi in skrbno neguje. Njegov revolver je bil Colt kalibra 4.5. Wade je obrisal puško najprej z roko, potem pa z mastno cunjco. Ko je pa vzel v roke revolver, je nastala v njem neka čudna izprememba. Njegovi prsti so oklevali, na obrazu se mu je poznalo, da se mu nekaj upira. Ta revolver zanj ni bil samo jeklo s smodnikom in svincom. Posušil ga je nad ognjem, ga skrbno obrisal in spravil v torbo.

Potem si je začel pod debelim bratom postiljati; polovica impregnirane platna je bila pogrnjena na mehki blazini, ki jo je bila napravila narava sama, na njo je pogrnil dve mehki ovčji koži, na katerih je navadno spal, potem so prišle na vrsto njegove odeje in nazadnje še druga polovica platna.

S tem so bile njegove dolžnosti za tisti večer končane. Prižgal si je pipo in sedel k ognju, da se malo pokadi in si odpočije, predno leže spat. Tišina prireje je objemala jezero in obrežje. Ni pa trajalo dolgo in iz grobne tišine so se začeli glasovi, bližji in daleč lahno bobnenje padajoče vode, pljuskanje poveljnih valov ob bregu, pesem žulj in tesnobno skovikanje sov.

Wade je vzdihnil, temnejša senca, ki je ni vrgel plapolajoči ogenj, je lučknila čez njegov obraz. Pred osemnajstimi leti je imel ženo, ki jo je ljubil, pa jo je z otrokom vred zapodil po svetu. Ljubosumni norec! Prepozno je spoznal usodno zmoto; in potem se je začelo iskanje po vsem Koloradu, ki se je končalo onstran divjih gora, pičlih sto milj od kraja, kjer je sedel zdaj zatopljen v mračne misli. Iskanje se je zaključilo z vestjo o napadu Indijancev na kolono vozov. To je bila skrivnost Benta Wadea.

In nobene muke na tem svetu bi ne moglo biti strašnejše od bolečnega kesanja, ki ga je gnalo leto za letom kot nemirnega popotnika skozi gozdove. Vse dobro, kar je skušal storiti, je

rodilo zlo. Modrost, ki je poglajala iz njegovega trpljenja, je odpirala volčje jame pred njegovimi blodečimi nogami. Divja narava moških in strast žensk sta čakali z neverjetno usodo ure, ko ga je privredilo naključje v njihovo življenje. Delal je, se boril, žrtvoval, zatajeval in pokoril, ker je bil v burnih mladih letih izdal svojo človeško naravo; toda v obupu se mu je zdelo, da je nastala iz njegovega brezmejnega prizadevanja zagladiti greh samo neznozna muka.

Nočni veter je ječal med vejami starih smrek; temni oblaki so se pripodili po nebu in ugasišči blesteče zvezde; ob odtoku iz jezera je šumela voda. Ogenj je zaplapolal in omagal tako, da ni nobena iskra več šinila v temo, samo ženjavica je še nekaj časa žarela in prasketala, potem je pa tudi ona ugasnila.

V.

Bent Wade je prijahal iz gozda, da bi se ozrl na okolico White Slidesa in sicer ob uri, ko je bila najlepša.

Bila je ura solnčnega zahoda; zlati žarki in vedno temnejše sence so ležale nad valovitimi griči; topolovi gozdovi so bili posejani po pobočjih, tu so kronali s svojo žolto odejo grič, tam ovijali vrh z lesketajočim se zlatom, po dolini pa odbijali solnčne žarke v žarečem skrlatu. Dolina je bila polna nežne, skoraj dimu podobne sople, White Slides Ranch je bil zakrit očem, ker je ležal na dnu doline. Sivi, stari greben se je vzpenjal ponosno in samozavestno pod nebo. Veliki, mračni gozdovi so tvorili oster kontrast k peštrim barvam grmičevja kadulje in topolovim listom; segali so na drugi strani doline visoko gori nad vznožje pogorja.

Wade je ogledoval slikovito pokrajino, dokler ni začel ogenj pojemat, dokler zlati solnčni žarki niso ugasnili in dokler se rdečkasto lesketanje kadulje ni izpremenilo v hladno, jekleno sivo odejo. Potem je zajahal konja in krenil naprej. Steza je vodila čez hribe in doline skozi goste grmičevje. Čim dalje je prišel po dolini, tem gostejša je postajala trava. Spotoma je prepoznal veliko jato divjih kokoši, ki so se dvignile v zrak in padle kmalu nazaj v grmovje. Mrak ga je našel na zadnjem, dolgem pobočju, segajočem tja doli v dolino do pašnikov; do farme je bilo še vedno pet milj in njena poslopja so se počasi pogrezala v vedno temnejše sence nastopajoče noči.

Wade se je utaboril ob potoku, ki je tekkel mimo topolove gošče. Nič ga ni mikalo požuriti se, da bi čim prej prišel na farmo, čeprav ga je bilo zelo razburilo pripovedovanje o Belkoundsu in njegovem sinu ter o njegovi lepi hčerjenki. Čudna zgodba najdenke Columbine je priključila novo, težko slutnjo spominom, ki ga niso nikoli zapustili.

Noč je legla na tihe griče. Trop bločih kojitov je posetil Wadea in sedel je v polkrogu v senci okrog njega. Tu pa tam so zabavali. In vendar je Wade trdno zaspal, čim je legel.

Morilec Reins aretiran

Policija v Luganu je izsledila in aretirala morilca berlinskega pismonoše Schwana

1. maja je bil v Berlinu izvoljen v zasedo, umorjen in oropan pismonoša Schwan. Roparski umor je vzbudil veliko zanimanje in nemški listi so obširno poročali o njem. Tudi v inozemstvu se je o njem mnogo pisalo. Berlinska policija je napela vse sile, da izsledí morilca, kar se ji je res kmalu posrečilo. Schwana je umoril 24-letni brezposelni zidar Ernst Reins, rojen v

Zidar Ernst Reins

Berlinu. Mobiliziran je bil ves kriminalni aparat, da bi morilca čim prej prijel roki pravice. In iz Genove prihaja sedaj poročilo, da je italijanska policija Reinsa včeraj ponoči aretirala. Čez nekaj ur so aretirali tudi morilčevi sestrí, ki sta pobegnili z bratom čez mejo.

Kakor je pomagalo naključje ugotoviti, kdo je Schwana umoril, tako je bil morilec po naključju tudi izsleden in aretiran. V tork je dobila berlinska časopisna ekspedicija šifrirano pismo in ker je bila šifra pisana napakno, so morali pismo odpreti. Izkazalo se je, da sta pismo pisali Reinsovi sestrí in sicer iz Lugana. Policija je takoj ukrenila vse potrebno, da morilca in njegovi sestrí primejo. Tiralico so takoj poslali z aeroplanom in inozemstvo in vse policijske oblasti na rivjeri so dobile fotografije Reinsa in njegovih sester. Policija je iz pisem in izpovedi raznih prič ugotovila, da sta morilčevi sestrí že dolgo gojili željo odpeljati se na rivjero. Neverjetno se sliši in vendar je najbrž res, da je Reins umoril Schwana zato, da bi se izpolnila želja njegovih sester.

Reinsovi sestrí sta znani v Berlinu kot veseli svetski dami. Ki sta radi živeli zelo razsipno. Brat je bil popolnoma pod njunim vplivom. Po umoru so odpotovali vsi trije na rivjero, da bi se na račun naropane denarja nekaj časa zabavali. Spotoma so našli veselo italijansko družbo in preko Genove so nameravali kreniti na rivjero. Karl Reins je prespal noč od sre-

de na četrtek v hotelu v Luganu, ker je bil od vožnje utrujen. Policija ga je spoznala tem lažje, ker je bil odnesel iz rovanja s pismonošo dobro vidne praske na obrazu. Poleg tega je bil v tiralici točno opisan.

Ko so prišli detektiví v hotel in mu pokazali tiralico, mu je upadel ves pogum in mirno se je dal odvesti. Detektiví so ostali v hotelu, dokler se nista vrnila Reinsovi sestrí, da so ju aretirali. Vse tri so takoj izročili nemškimi oblastem. Reins je ostal pri aretaciji popolnoma miren. Hotelsko osebje pripoveduje, da je zadnja dva dni neprestano iskal opremljeno stanovanje, ki ga je hotel najeti za tri mesece. Na policiji se je legitimiral pravilno kot Ernst Reins iz Berlina, odločno je pa tajil, da bi bil prišel iz Berlina in da bi bil umoril pismonošo Schwana. Kolikor je mogla policija v naglici ugotoviti, je ostalo morilcu in njegovima sestramu od ukradenega denarja še 3000 do 4000 mark.

Ženske niso nikoli stare

Vse one, ki se boje visokega števila let, pa tudi mlajše, ki se rade posmehujejo priletnim, najdejo v zgodovini mnogo dokazov, da pri ženski ni to glavno leta, da je moških vseč in da so ji odprta vrata v vsako družbo. Vzemimo kar najlepšo ženo stare Grčije Heleno, ki ji ni bilo 18 ali 20 let, ko jo je Paris ugrabil, temveč jih je imela že 48. Bila je torej v letih, ko govorimo že o priletnih ženskah. Helena je bila pa še dekle, da malo takih. Paris jo je ugrabil in zaradi nje je nastala 10-letna vojna. Aspasia, ki je bila svojačas najlepša Grkinja, je bila stara 35 let, ko se je poročila s Periklom. Kleopatra je bilo že 40 let, ko se je seznanila z Antonijem, ki se je takoj do ušes zaljubil v njo.

Pa ne samo v starem veku, temveč tudi v srednjem in novem je ostalo tako. Diana iz Patiersa si je pridobila ljubezen 18-letnega kralja Henrika II., ko je bila stara 36 let. Ana Avstrijska je bila z 38 leti najlepša dama Evrope, z 42 leti pa Mazarinova ljubica. A Francozi imajo dober okus in se ne dajo kar tako prelestiti. Mazarin je dobro vedel, kaj dela, ko dokazuje, da je bila 42-letna Ana še zelo privlačna lepota. Markiza de Maintenon je postala s 43 leti ljubica Ludvika XIV. Slike velikih umetnikov pričajo o njeni mikavnosti in privlačnosti. Njena okolica je bila pozabljena na njena leta in seveda tudi sama ni mislila na to, koliko je stara.

Rekord je pa dosegla znana Ninon de Lenclos, ki je imela še s 70 leti kavalirja, in je bila še vedno lepa. Francoska igralka Marsova je bila s 45 leti

na višku svoje lepote. Ni torej res, da preganjajo ženske s kosmetičnimi sredstvi starost samo zdaj. Znana ple-salka Mistinguette, ki je stara že nad 60 let, pa bi človek mislil, da je še mlado dekle, je imela predhodnice v vseh časih. Ženska, ki hoče, se nikoli ne postara. Malo mora pa pri tem tudi znati.

Otroci niso bistveni pogoj

Pred višjim sodiščem v Newyorku je padla odločitev v procesu, za katerega se je zanimal zlasti ženski svet. Šlo je za tožbo trgovca Kahna, ki je zahteval, naj sodišče razveljavi njegov zakon, ker žena ni hotela imeti otrok in se je v ta namen podvrgla operaciji. Vprašanje je zelo kočljivo in zato ni čuda, da se je ženski svet tako zanimal za izid procesa.

Višje sodišče je pa tožbo zavrnilo. V utemeljitvi je rečeno, da noben ameriški zakon ne določa, da mora žena imeti otroke in da to tudi ni bistveni pogoj zakonske zveze. Zato ni mogoče govoriti, da je žena moža oslepila, če noče imeti otrok. Kahnova žena je bila tem bolj upravičena odreči se materinstvu, ker je zašel njen mož v finančne težave.

Klub jecjačev

V Filadelfiji in v Newyorku je ustanovil odvnetnik J. Stanley klub jecjačev, ki se imenujeta »Kingsleyeva klub«. V Filadelfiji je bil ustanovljen klub leta 1921 in je imel ob ustanovitvi samo 5 članov, sedaj jih pa ima že nad 100. Namen kluba je odvdati člane jecjači. Stanley trdi, da je jecjanje posledica strahu, da se bodo ljudje govorečemu posmehovali. Če je tak človek v družbi, kjer vsi bolj ali manj jecjajo, se mu ni treba bati posmehovanja in tako se jecjanje odvadi.

Stanley sam je jecjal nad 30 let, končno se je pa odvadil. Mož ima posebno metodo, ki se je strogo drži. Novi člani smejo izgovarjati v začetku največ dva stavka. Šele čez tri ali štiri leta sme govoriti član nad 5 minut. Mnogi potrjujejo blagodejne posledice Stanleyevega prizadevanja. V klubu so včlanjeni večinoma moški, kajti jecjajočih žensk je razmeroma zelo malo. Stanley si razlaga to na ta način, da začenjajo deklice mnogo prej govoriti kakor dečki. Jecjačev je na svetu mnogo. Samo v Newyorku jih je baje nad 100.000, vseh Amerikov jih pa ima nad 1 milijon.

Antipodi.

— Ko mi tu jutraj vstajamo, gredo v Avstraliji šele spat.

— Kaj tam nimajo policijske ure?

V vlak.

— Pogled še enkrat, če kovčeg dobro leži na polici. Bojim se, da ne bi padel komu na glavo.

— Nikar se ne boj, saj ni v njem nič, kar bi se moglo razbiti.

Žrebanje drž. razr. loterije

(Žrebanje V. razreda bo vsak dan do 20. maja.)

Dne 7. maja so bili izžrebani naslednji večji dobitki:

100.000 Din srečka štev.: 54.738

50.000 Din srečka štev.: 32.599,
40.000 Din srečka štev.: 42.442 in 83.725
30.000 Din srečka štev.: 7.814 in 31.854,
10.000 Din srečka štev.: 22.783, 72.369,
4.000 Din srečka štev.: 1.729, 4.580, 23.364, 35.456, 55.706, 83.860, 91.494,
2.000 Din srečka štev.: 1.620, 2.219, 12.808, 14.205, 14.369, 15.926, 17.346,
19.538, 19.495, 26.082, 35.170, 37.780, 39.540, 40.890, 40.057, 42.043, 42.589, 43.329,
44.148, 45.253, 50.456, 54.745, 55.295, 60.919, 64.543, 67.712, 70.581, 71.085, 72.526,
73.651, 82.087, 83.381, 84.017, 84.070, 84.731, 86.561, 89.155, 89.491, 94.726, 95.532.

Zaradi telefoničnega sprejemanja ne moremo jamčiti za točnost.

Manjše izžrebane dobitke objavljamo naknadno. Neobnovljenih, neizžrebanih srečk je še na razpolago, zato bomo onim, ki jim bodo srečke izžrebane za manjše dobitke, na željo poslali neizžrebano srečko, da bodo mogli nadaljevati igranje na večje dobitke. Izžrebane srečke naj se nam takoj pošljejo.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

TRAME

stropnike

raznih dimenzij, popolnoma suhe, ima v zalogi

„Mirija“, d. z. o. z.,

LJUBLJANA,

Dunajska cesta št. 46

Telefon št. 28—30, 25—95.

Gostilničarjem

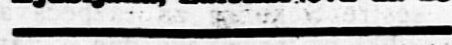
in privatnikom

nudim kroglo (Hignum santum) kakor tudi kegle za kugličice in balinanje po najnižjih cenah

Lovrenčič Viktor

strgar

Ljubljana, Zalogarjeva ul. 13

BUKOVA DRVA

TRBOVELJSKI

PREMOG

pri št.

„KURIVO“

LJUBLJANA, Dunaj-

ska cesta št. 33

(na Balkanu)

Telefon 34—34

DOBRO STAJERSKO VINO
belo, direktno od vinogradnika,
v večjih množinah, poceni na-
prodaj. Polize se iz prijaznosti
pri g. Antonu Šramel, Ljublja-
na, Aleksandrova cesta št. 5.
Zadostuje dopisnica. 1523

LOVSKO PUŠKO

kupi F. Pust, Ljubljana, Stre-

liška ulica. 1539

IVAN MAGDIČ

krojač

Ljubljana, Gledališka ulica 7

se priporoča za idčo sezono. 1537

MIZA

in železna zložljiva postelja —

radi selitve napredaj. Cankar-

jevo nabrecke 3/III. 1532

PRODAJALKO

samostojno, verzirano v manu-

faktorni stroki, ki zna občeati

s boljšimi strokami, sprej-

mem. Biti mora strokovnjaki-

nja. — Začetna plača 400 do

500 Din, stanovanje, hrana in

perilo v hiši. Nastop takoj. —

Enomesečna poskušnja. Last-

norčno pisane ponudbe naj se

naslovi na Medjimurski maga-

zin Bela Kelemen v Čakovcu.

TEGOVSKO POMOČNICO

za trgovino mešanega blaga na

deželi isto dobro idčo trgo-

vina. Nastop s 15. majem. Pred-

pogoj je prijazen nastop, pri-

kupitve zunanosti in mlajša

moč — ne starejša od 25 let.

Dopise s morebitno sliko, na-

vedbo plače in spricvali na na-

slov: Franc Karlovšek, pošto

ležeče, šmarjeta pri Novem

mestu. 1534

Morske ribe

Dnevno sveže pošiljke!

Danes sardale, St. Peter, orade, tunj na razne načine, mor-

ski pajki itd.

Vina prvovrstna, posebna črna kuč, ružica special. Cene

samo od Din 10.— do Din 12.—.

OPERNA KLET

Ljubljana, Gledališka ulica št. 2

RIBIŠKE PALICE

kolesa, svilene in navadne vrvice, proste in montirane trni-

ke, raznovrstne blestilce, umetne ribice in druge ribiške po-

treštine ima vedno v zalogi

F. K. KAISEK, puškar, LJUBLJANA, Kongresni trg št. 9

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem
sorodnikom, prijateljem in znancom, da
je naš nadveš ljubljani soprog, dobri,
skrbni atek in stric, gospod

Ivan Aleš

čevljarski mojster in meščan ljubljanski

dne 8. t. m. ob 8. uri zjutraj po daljšem

bolehanju, v starosti 64 let, bogurčano

preminul.

Pogreb draga pokojnika bo v nede-

ljo, dne 10. maja 1931 ob 4. uri popol-

dne od doma žalosti, Ahacijeva cesta 10,

na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 8. maja 1931.

VERA in MARJA,

hčerki,

PAVLA ALEŠ,

soprog.

Mestni pogrebni svet Občine Ljubljana

Splošna maloželeznška družba d. d. v Ljubljani javlja tuž-

no vest, da je njen zaslužni upravni svetnik gospod

Ivan Kregar

danes nenadoma preminul.

Vzornega sodelavca ohranimo v hvaležnem spominu.

Ljubljana, dne 7. maja 1931.